

CENTRUM MEDYCZNE KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO

Program specjalizacji

W

SEKSUOLOGII

Program dla lekarzy posiadających specjalizację II stopnia w chorobach wewnętrznych, położnictwie i ginekologii, psychiatrii, psychiatrii dzieci i młodzieży lub posiadających tytuł specjalisty w chorobach wewnętrznych, położnictwie i ginekologii, psychiatrii

Warszawa 2002

Program specjalizacji przygotował zespół ekspertów

Prof. dr hab. med. Zbigniew Lew-Starowicz	– konsultant krajowy
Dr n.med. Aleksandra Rabocha	- przedstawiciel konsultanta krajowego
Dr n.med. Sławomir Jakima	- przedstawiciel konsultanta krajowego
Dr n.med. Wiesław Czernikiewicz	- przedstawiciel Polskiego Tow. Seksuol.
Dr n.med. Bohdan Woronowicz	- przedstawiciel NRL
Dr n.med. Stanisław Dulko	- przedstawiciel CMKP

1. Cele studiów specjalizacyjnych

Cele edukacyjne

- Rozszerzenie i pogłębienie wiedzy i umiejętności zdobytych w czasie specjalizacji z chorób wewnętrznych, położnictwa i ginekologii, psychiatrii, psychiatrii dzieci i młodzieży w aspekcie seksualnego funkcjonowania człowieka.
- Nabycie nowych wiadomości i umiejętności – zgodnie z programem specjalizacji.
- Kontynuowanie samokształcenia.
- Stałe kształcenie podległego sobie zespołu.
- Dzielnie się swoimi doświadczeniami zawodowymi poprzez publikacje i udział w konferencjach medycznych.

Cele zawodowe

Celem studiów specjalizacyjnych jest:

- Uzyskanie przez lekarza szczególnych kwalifikacji w dziedzinie seksuologii, umożliwiających, zgodnie ze współczesną wiedzą medyczną, diagnozowanie i leczenie seksuologiczne, opiniowanie sądowo – seksuologiczne, promocję zdrowia seksualnego zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia,
- Realizacja następujących celów zawodowych:
 - samodzielne rozwiązywanie wszystkich problemów klinicznych
 - wystawianie zaświadczeń, opinii i wniosków dotyczących leczonych chorych
 - udzielanie konsultacji lekarzom innych specjalności i opieki podstawowej
 - samodzielne kierowanie poradnią, przychodnią, oddziałem szpitalnym lub klinicznym
 - kierowanie specjalizacją innych lekarzy
 - doskonalenie zawodowe innych pracowników medycznych
 - promocja rehabilitacji seksualnej pacjentów niepełnosprawnych
 - współudział w profilaktyce zaburzeń seksualnych o charakterze społecznym: zaburzenia erekcji, pedofilia, uzależnienie od seksu
 - udział w promocji zdrowia seksualnego.
- Rozwijanie i osiągnięcie pożądanego cech osobowości:
 - kierowanie się wyłącznie dobrem pacjenta
 - trafne ocenianie faktów, zjawisk i rozważne podejmowanie decyzji
 - branie odpowiedzialności za postępowanie swoje i powierzonego sobie zespołu
 - umiejętność stworzenia dobrych relacji z pacjentem i jego rodziną

2. Wymagana wiedza

Oczekuje się, że lekarz po ukończeniu studiów specjalizacyjnych w seksuologii wykaże się niżej wymienioną wiedzą

Seksuologia kliniczna

- ◆ Podstawy fizjologii i psychofizjologii seksualnej:
 - fizjologiczne aspekty seksualności,
 - psychofizjologia reakcji seksualnych kobiet i mężczyzn, biologiczne podstawy reakcji, różnice, podobieństwa, cykl reakcji seksualnej, psychofizjologia orgazmu, dynamika reakcji
 - rozwój psychoseksualny człowieka (faza życia płodowego, dzieciństwa, dojrzewania, dorosłości, andro- i menopauzy, starości)
 - determinacja płci, orientacja seksualna, rozwój i dynamika potrzeb seksualnych
- ◆ Klasyfikacja zaburzeń seksualnych wg ICD
- ◆ Etiopatogeneza zaburzeń seksualnych
 - czynniki biologiczne, psychologiczne, społeczne
 - mechanizmy rozwoju zaburzeń seksualnych
- ◆ Obraz kliniczny zaburzeń seksualnych (wg klasyfikacji ICD)
- ◆ Metody diagnostyczne w seksuologii (wywiad, badanie somatyczne, badania laboratoryjne, testy i kwestionariusze, aparatura pomiarowa)
- ◆ Metody leczenia zaburzeń seksualnych (farmakoterapia, fizykoterapia, metody treningowe, psychoterapia, metody niekonwencjonalne, metody operacyjne)
- ◆ Zdrowie seksualne (kryteria, czynniki rokownicze, profilaktyka, promocja)
- ◆ Seksuologia wieku rozwojowego: przebieg rozwoju psychoseksualnego, zaburzenia rozwojowe, akceleracja, zaburzenia identyfikacji płciowej, seksualne problemy i zaburzenia, seksualna przemoc i wykorzystanie, leczenie, zapobieganie
- ◆ Zaburzenia seksualne w klinice urologicznej (zaburzenia seksualne wiążące się z chorobami gruczołu krokowego, cewki moczowej, pęcherza moczowego, nerek, jąder, prącia, dróg nasiennych)
- ◆ Zaburzenia seksualne wiążące się z chorobami przenoszonymi drogą płciową
- ◆ Zaburzenia seksualne w klinice ginekologicznej (wiążące się z chorobami narządu rodnej kobiety, w przebiegu ciąży, porodu, menopauzy, metodami sterowania płodnością, zabiegami przerwań ciąży), planowanie rodziny, m. in. poradnictwo rodzinne, antykoncepcja
- ◆ Zaburzenia seksualne w klinice andrologicznej (inseksualizm, hipogonadyzm, wpływ zaburzeń czynności gonad na seksualność, niepłodności)
- ◆ Zaburzenia seksualne w klinice endokrynologicznej (czynniki neurohormonalne w fizjologii i patologii seksualnej, zaburzenia seksualne wiążące się z zaburzeniami i chorobami hormonalnymi)
- ◆ Zaburzenia seksualne w klinice neurologicznej (w chorobach ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, zaburzenia neurologiczne jako powikłania aktywności seksualnej)
- ◆ Zaburzenia seksualne w klinice psychiatrycznej (w zaburzeniach osobowości, jedzenia, popędowych, w uzależnieniach, nerwicach, depresjach, psychozach, zespołach otępiennych, wpływ leków psychotropowych na funkcje seksualne)

- ◆ Zaburzenia seksualne w klinice chorób wewnętrznych (chorobach układu krążenia, cukrzyca, przewodu pokarmowego, oddechowego, wpływ leków na seksualność)
- ◆ Zaburzenia seksualne u pacjentów niepełnosprawnych (po zabiegach operacyjnych, urazach, w chorobach przewlekłych, nowotworowych). Metody rehabilitacji seksualnej.
- ◆ Zaburzenia seksualne wiążące się z farmakoterapią (leki zaburzające funkcje seksualne, profilaktyka, leczenie zaburzeń seksualnych wywołanych lekami)
- ◆ Zachowania ryzykowne (drogi przenoszenia zakażeń retrowirusem HIV), obraz kliniczny oraz przebieg AIDS, profilaktyka zakażeń HIV (ze szczególnym uwzględnieniem zakażeń drogą seksualną).

Seksuologia sądowa

- ◆ Aspekty prawne (przepisy prawne, przestępstwa seksualne w Kodeksie Karnym).
- ◆ Opiniowanie sądowo – seksuologiczne (postawy prawne, zakres, treść, opinia a zasady tajemnicy lekarskiej, współpraca biegłego seksuologa z innymi biegłymi, obrona opinii).
- ◆ Rola biegłego seksuologa w orzecznictwie sądowym, karnym i cywilnym.
- ◆ Aspekty prawne transeksualizmu.
- ◆ Zgwałcenie: klasyfikacja, diagnostyka, aspekty prawne.
- ◆ Przemoc seksualna: klasyfikacja, diagnostyka, aspekty prawne.
- ◆ Przemoc w rodzinie: klasyfikacja, diagnostyka, aspekty prawne.
- ◆ Pornografia: klasyfikacja, kryteria kwalifikacji.
- ◆ Relacje seksualne między terapeutami a pacjentami: aspekty prawne, przyczyny, następstwa.
- ◆ Leczenie sprawców i ofiar seksualnej przemocy i wykorzystania.
- ◆ Nieletni świadek w sprawie o przestępstwo seksualne.
- ◆ Przestępca seksualny a kodeks karny wykonawczy.

Seksuologia społeczna

- ◆ Historia rozwoju seksuologii.
- ◆ Podejście do seksuologii w różnych kulturach.
- ◆ Religie a seksualność (judaizm, islam, chrześcijaństwo, buddyzm, taoizm, hinduizm, szintoizm, inne wyznania, sekty).
- ◆ Systemy polityczne a problematyka seksualna.
- ◆ Demografia a seksualność, polityka państwowa.
- ◆ Seksualność w ontogenezie człowieka.
- ◆ Normy seksualne (religijne, kulturowe, środowiskowe, prawne, psychologiczne, inne).
- ◆ Socjopsychologia seksualna (przesady, stereotypy, pseudoseksuologia, role płciowe, uwarunkowania rodzinne, środowiskowe, potrzeba seksualna, motywacje zachowań seksualnych, seksozofie społeczne, relacje partnerskie).
- ◆ Feminizm a seksualność.
- ◆ Aspekty pedagogiczne (edukacja seksualna, współpraca seksuologa z wychowawcami, nauczycielami, mass mediami, promocja zdrowia seksualnego w szkole, publikacjach).
- ◆ Zasady i normy etyczne w postępowaniu seksuologa

3. Wymagane umiejętności praktyczne

Oczekuje się, że lekarz po ukończeniu studiów specjalizacyjnych wykaże się niżej wymienionymi umiejętnościami

- ◆ Badanie seksuologiczne: wywiad od pacjenta, od partnera, badanie somatyczne, interpretacja wyników badań laboratoryjnych, aparatury pomiarowej (USG, Dopplersonografia, kawersonografia), testy i kwestionariusze.
- ◆ Planowanie postępowania terapeutycznego.
- ◆ Leczenie: farmakoterapia, iniekcje do ciał jamistych prącia, metody treningowe, psychoterapia indywidualna, partnerska.
- ◆ Opiniowanie sędowo – seksuologiczne w sprawach karnych i cywilnych.
- ◆ Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji seksualnej i promocji zdrowia seksualnego.

4. Formy i metody kształcenia

a) Kursy specjalizacyjne

Uwaga: Lekarze specjalizujący się uzyskają zaliczenie uczestniczenia tylko w tych kursach specjalizacyjnych objętych programem specjalizacji, które zostały pozytywnie zaopiniowane przez konsultanta krajowego oraz wpisane na prowadzoną przez CMKP listę kursów specjalizacyjnych organizowanych przez uprawnione do tego podmioty. Lista kursów podawana jest corocznie do wiadomości lekarzy na stronie Internetowej CMKP: www.cmkp.edu.pl .

1) **Kurs wprowadzający: „Wprowadzenie do seksuologii”**

Specjalizujący się lekarz uczestniczy w kursie wprowadzającym w pierwszym roku specjalizacji.

Treść kursu:

Celem kursu jest zapoznanie lekarza z klasyfikacją zaburzeń seksualnych, obrazem zaburzeń seksualnych, podstaw metod diagnostycznych i leczniczych, podstawami dobrej praktyki lekarskiej.

Zakres tematyczny powinien obejmować:

- Zasady praktyki opartej na wiarygodnych i aktualnych publikacjach.
- Podstawy doskonalenia zawodowego lekarzy.
- Podstawy klasyfikacji zaburzeń seksualnych.
- Obraz zaburzeń seksualnych.
- Podstawy metod diagnostycznych w seksuologii.
- Cele i zasady leczenia zaburzeń seksualnych.

Forma zaliczania kursu: kolokwium z wiedzy objętej programem kursu przeprowadzane przez kierownika kursu.

Czas trwania kursu: 5 dni w pierwszym roku specjalizacji.

Miejsce kształcenia: przewiduje się kurs o charakterze ogólnokrajowym w akredytowanym ośrodku seksuologii wyznaczonym przez konsultanta krajowego w porozumieniu z kierownikiem w/w ośrodka.

2) Kurs: „Seksuologia kliniczna”

Specjalizujący się lekarz uczestniczy w tym kursie w pierwszym roku specjalizacji.

Treść kursu:

Celem kursu jest zapoznanie lekarza specjalizującego się z teoretycznymi i praktycznymi aspektami najczęściej spotykanych w praktyce zaburzeń seksualnych.

Zakres tematyczny powinien obejmować: zaburzenia podniecenia seksualnego, orgazmu, dyspareunię, pochwicę, zanik zainteresowania życiem seksualnym, zaburzenia seksualne w różnych chorobach, w następstwie przyjmowanych leków.

Forma zaliczania kursu: kolokwium z wiedzy objętej programem kursu przeprowadzane przez kierownika kursu.

Czas trwania kursu – 5 dni.

Miejsce kształcenia: jednostki uprawnione do organizacji kursu – posiadające akredytację do szkolenia w zakresie seksuologii. Miejsce przeprowadzenia kursu w danym roku kalendarzowym wyznacza konsultant krajowy w porozumieniu z kierownikami w/w ośrodków.

3) Kurs: „Seksuologia sądowa”

Specjalizujący się lekarz uczestniczy w tym kursie w drugim roku specjalizacji.

Treść kursu:

Celem kursu jest zapoznanie lekarza specjalizującego się z podstawami orzecznictwa sądowo – seksuologicznego w sprawach karnych i cywilnych.

Zakres tematyczny powinien obejmować: przepisy prawne, badanie sądowo – seksuologiczne, sporządzanie opinii, typy przestępstw seksualnych.

Forma zaliczania kursu: kolokwium z wiedzy objętej programem kursu przeprowadzane przez kierownika kursu.

Czas trwania kursu: 5 dni

Miejsce kształcenia: jednostki uprawnione do prowadzenia kursu – posiadające akredytację do kształcenia w zakresie seksuologii. Miejsce prowadzenia kursu w danym roku kalendarzowym wyznacza konsultant krajowy w porozumieniu z kierownikami w/w ośrodków.

4) Kurs: „Seksuologia społeczna”

Specjalizujący się lekarz uczestniczy w tym kursie w drugim roku specjalizacji.

Treść kursu:

Celem kursu jest zapoznanie lekarza specjalizującego się z kulturowymi, religijnymi, pedagogicznymi aspektami seksualności.

Zakres tematyczny powinien obejmować: postawy wobec seksualności w kulturach i religiach świata, mity i stereotypy seksualne, edukację seksualną, promocję zdrowia seksualnego.

Forma zaliczania kursu: kolokwium z wiedzy objętej programem kursu przeprowadzane przez kierownika kursu.

Czas trwania kursu: 5 dni.

Miejsce kształcenia: jednostki uprawnione do prowadzenia kursu – posiadające akredytację do kształcenia w zakresie seksuologii. Miejsce prowadzenia kursu w danym roku kalendarzowym wyznacza konsultant krajowy w porozumieniu z kierownikami w/w ośrodków.

5) Kurs: „Problemy onkologiczne w seksuologii”

Treść kursu:

Celem kursu jest zapoznanie lekarza specjalizującego się z teoretycznymi i praktycznymi aspektami chorób onkologicznych w seksuologii.

Zakres tematyczny powinien obejmować nowotwory prostaty, jąder, mózgu i kobiecych narządów rodnych.

Czas trwania kursu: 3 dni

Forma zaliczenia kursu: kolokwium z wiedzy objętej programem kursu przeprowadzane przez kierownika kursu.

6) Kurs: „Promocja zdrowia”

Treść kursu:

Pojęcie zdrowia i jego uwarunkowań. Promocja zdrowia, pojęcia podstawowe, definicje. Organizacja promocji zdrowia w Polsce i na świecie - przykłady programów. Metody promocji zdrowia. Promocja zdrowia w zakładach opieki zdrowotnej. Wybrane problemy promocji zdrowia kobiet. Ocena skuteczności. Promocja zdrowia w Narodowym Programie Zdrowia.

Czas trwania kursu: 3 dni

Miejsce kształcenia: CMKP, AM

b) Staże kierunkowe

1) Staż specjalizacyjny podstawowy w seksuologii

Zakres wiedzy teoretycznej:

- Zaburzenia seksualne u kobiet (pochwica, dyspareunia, anorgazmia i inne)
- Zaburzenia seksualne u mężczyzn (zaburzenia erekcji, wytrysku i inne),
- Zaburzenia preferencji seksualnych,
- Przemoc, molestowanie seksualne, przestępstwa na tle seksualnym,
- Seksuologia wieku rozwojowego (wady wrodzone, lęki i zahamowania seksualne, zaburzenia identyfikacji z pcią).

Zakres umiejętności praktycznych

- Przyjmowanie pacjentów (metody diagnostyczne – wywiady, badania laboratoryjne, skale, testy)

- Leczenie pacjentów – farmakoterapia, metody treningowe, psychoterapeutyczne,
- Badania sądowo-seksuologiczne i opracowywanie ekspertyz,
- Konsultacje seksuologiczne dla lekarzy innych specjalności.

Forma zaliczenia stażu kierunkowego (u kierownika specjalizacji): a) kolokwium z wiedzy teoretycznej objętej programem stażu, b) sprawdzian umiejętności praktycznych - potwierdzenie, że lekarz wykonał samodzielnie zabiegi lub/i procedury wymienione w programie stażu lub uczestniczył (asystował) w ich wykonywaniu.

Czas trwania stażu: 11 miesięcy

Miejsce stażu: akredytowana jednostka specjalizująca: Zakład Seksuologii CMKP w Warszawie, Instytut Seksuologii PTS w Warszawie, Przychodnia seksuologiczna i Patologii Więzi Międzyludzkich w Łodzi.

2) Staż kierunkowy w klinice urologicznej

Zakres wiedzy teoretycznej:

- Zaburzenia seksualne wiążące się z chorobami gruczołu krokowego
- Zaburzenia seksualne wiążące się z chorobami cewki moczowej
- Zaburzenia seksualne wiążące się z chorobami pęcherza moczowego
- Zaburzenia seksualne wiążące się z chorobami nerek
- Zaburzenia seksualne wiążące się z chorobami jąder
- Zaburzenia seksualne wiążące się z chorobami prącia
- Zaburzenia seksualne wiążące się z chorobami dróg nasiennych

Forma zaliczenia stażu kierunkowego (u kierownika specjalizacji): a) kolokwium z wiedzy teoretycznej objętej programem stażu, b) sprawdzian umiejętności praktycznych - potwierdzenie, że lekarz wykonał samodzielnie zabiegi lub/i procedury wymienione w programie stażu lub uczestniczył (asystował) w ich wykonywaniu.

Czas trwania stażu: 3 miesiące

Miejsce stażu: w klinice urologicznej

3) Staż kierunkowy w klinice ginekologicznej

Zakres wiedzy teoretycznej:

- Zaburzenia seksualne wiążące się z chorobami narządu rodnej kobiety
- Zaburzenia seksualne w przebiegu ciąży
- Zaburzenia seksualne w przebiegu porodu
- Zaburzenia seksualne w przebiegu menopauzy
- Zaburzenia seksualne wiążące się z metodami sterowania płodnością
- Zaburzenia seksualne wiążące się z zabiegami przerwania ciąży

Forma zaliczenia stażu kierunkowego (u kierownika specjalizacji): a) kolokwium z wiedzy teoretycznej objętej programem stażu, b) sprawdzian umiejętności praktycznych - potwierdzenie, że lekarz wykonał samodzielnie zabiegi lub/i procedury wymienione w programie stażu lub uczestniczył (asystował) w ich wykonywaniu.

Czas trwania stażu: 3 miesiące

Miejsce stażu: klinika ginekologiczna

4) Staż kierunkowy w klinice psychiatrycznej (oddziały leczenia nerwic)

Zakres wiedzy teoretycznej:

- Zaburzenia seksualne w zaburzeniach osobowości
- Zaburzenia seksualne w zaburzeniach jedzenia
- Zaburzenia seksualne w zaburzeniach popędowych
- Zaburzenia seksualne w uzależnieniach
- Zaburzenia seksualne w nerwicach
- Zaburzenia seksualne w depresjach
- Zaburzenia seksualne w psychozach
- Zaburzenia seksualne w zespołach otepiennych
- Wpływ leków psychotropowych na funkcje seksualne

Forma zaliczenia stażu kierunkowego (u kierownika specjalizacji): a) kolokwium z wiedzy teoretycznej objętej programem stażu, b) sprawdzian umiejętności praktycznych - potwierdzenie, że lekarz wykonał samodzielnie zabiegi lub/i procedury wymienione w programie stażu lub uczestniczył (asystował) w ich wykonywaniu.

Czas trwania stażu: 3 miesiące

Miejsce stażu: klinika psychiatryczna, w oddziale leczenia nerwic

c) Formy samokształcenia

Studiowanie zalecanego piśmiennictwa

Książki:

- J. Aleksandrowicz: „Zaburzenia nerwicowe” Wyd. Lek. PZWL 1998
- J. Gierowski i A. Szymusik: „Postępowanie karne i cywilne wobec osób zaburzonych psychicznie. Wybrane zagadnienia z psychiatrii, psychologii i seksuologii sądowej” Collegium Medicum UJ Kraków 1996
- D. Glaser i S. Frosh: „Dziecko seksualnie wykorzystywane” Wyd. Lek. PZWL 1995
- K. Imieliński: „Seksuologia” PWN 1989
- K. Imieliński: „Seksiatria” PWN 1990
- K. Imieliński S. Dulko, M. Filar.: Transpozycje płci. ARC-EN-CIEL, Kraków 2001.
- S. Kratochvil: „Leczenie zaburzeń seksualnych” Iskry 2002
- Z. Lew-Starowicz: „Leczenie zaburzeń seksualnych” Wyd. Lek. PZWL 1997
- Z. Lew-Starowicz, M. Lew-Starowicz: „Homoseksualizm” Wyd. Lek. PZWL 1999
- Z. Lew-Starowicz: „Seksuologia sądowa” Wyd. Lek. PZWL 2000

Czasopisma:

- „Archives of Sexual Behavior”
- „International Journal of Impotence Research”
- „Medycyna Po Dyplomie”

- „Seksuologia Polska”

Udział w działalności edukacyjnej towarzystw lekarskich

Udział w zjazdach Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego. Wygłoszenie minimum dwóch referatów w trakcie trwania kształcenia.

Przygotowanie publikacji

Specjalizujący się zobowiązany jest do przygotowania pracy pogładowej lub publikacji na temat seksuologii.

5. Metody oceny wiedzy i umiejętności praktycznych

a) Kolokwia

Specjalizujący się lekarz składa niżej wymienione kolokwia u kierownika specjalizacji:

- Kolokwium z seksuologii klinicznej
- Kolokwium z seksuologii sądowej
- Kolokwium z seksuologii społecznej
- Kolokwium z prawa medycznego

Ponadto lekarz zalicza:

- Kolokwium po każdym kursie specjalizacyjnym u kierownika kursu.
- Kolokwium po każdym stażu kierunkowym u kierownika stażu

b) Sprawdziany umiejętności praktycznych

Lekarz zalicza u kierownika specjalizacji sprawdziany umiejętności praktycznych z zakresu:

- Metod diagnostycznych
- Iniekcji w ciała jamiste prącia
- Opracowywania opinii sądowo – seksuologicznych
- Prowadzenia zajęć edukacyjnych

Lekarz zalicza ponadto sprawdzian praktyczny na zakończenie każdego stażu kierunkowego u kierownika stażu – jako potwierdzenie, że lekarz wykonał samodzielnie zabiegi lub/i procedury wymienione w programie stażu lub uczestniczył (asystował) w ich wykonywaniu

c) Ocena publikacji

Oceny i zaliczenia pracy pogładowej lub publikacji przygotowanej przez specjalizującego się lekarza dokonuje kierownik specjalizacji.

6. Czas trwania specjalizacji

Specjalizacja w seksuologii trwa 2 lata, w tym kursy specjalizacyjne, staże kierunkowe i urlopy.

7. Państwowy egzamin specjalizacyjny

Studia specjalizacyjne z seksuologii kończą się państwowym egzaminem specjalizacyjnym złożonym z części teoretycznej i części praktycznej. Kolejność zdawania poszczególnych części egzaminu:

- 1) Egzamin testowy (zestaw pytań testowych z wiedzy objętej programem specjalizacji)
- 2) Egzamin praktyczny:
 - Samodzielna analiza przypadku:
 - a. badanie przedmiotowe i podmiotowe pacjenta
 - b. zaplanowanie koniecznych badań
 - c. ustalenie rozpoznania i przeprowadzenie różnicowania
 - d. zaplanowanie leczenia
 - Opracowanie opinii sądowno - seksuologicznej na podstawie akt sprawy
- 3) Egzamin ustny (zestaw ustnych pytań problemowych z zakresu wymienionej w programie specjalizacji wymaganej wiedzy).

8. Ewaluacja programu studiów specjalizacyjnych

Program studiów specjalizacyjnych będzie okresowo poddawany ewaluacji i w razie potrzeby modyfikowany przede wszystkim w związku z postępami wiedzy medycznej i koniecznością ciągłego doskonalenia procesu specjalizacji lekarskich – po zasięgnięciu opinii nadzoru specjalistycznego, samorządu lekarskiego, Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego, CMKP i Ministerstwa Zdrowia. Specjalizujący się lekarze oraz ich kierownicy specjalizacji zobowiązani są uwzględniać zmiany programowe i korygować proces studiów specjalizacyjnych. Aktualna, obowiązująca wszystkich specjalizujących się lekarzy wersja programu studiów specjalizacyjnych w seksuologii jest dostępna na stronie internetowej CMKP: www.cmkp.edu.pl